

We Lwowie dnia 14. marca 1900.

Aleg. 52

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o użyciu funduszków, uzyskanych przez sprzedaż: 1. części realności zwanej Szumanówka we Lwowie L. K. 466⁴/₄. 2. realności byłego krajowego składu publicznego we Lwowie pod L. K. 560²/₄ i 845²/₄.

Wysoki Sejmie!

I. Uchwałą z dnia 16. maja 1893 r. powziętą w załatwieniu sprawozdania komisji gospodarstwa krajowego w tym przedmiocie, upoważnił Wysoki Sejm Wydział krajowy do sprzedania części realności zwanej „Szumanówka“, położonej pod l. k. 466⁴/₄ we Lwowie a mianowicie tej części ogrodu tej realności, która była c. k. szkole weterynaryi dla jej celów zbędną i niepotrzebną.

Uchwałą ta uzyskała zatwierdzenie cesarskie w Najwyższem postanowieniu z dnia 27. sierpnia 1894, o czym Wydział krajowy został odezwą c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 24. października 1894 l. 9446/94 zawiadomiony.

Wydział krajowy podjął wobec tego starania, mające na celu sprzedaż rzeczonyj realności pod warunkami dla funduszu krajowego jak najkorzystniejszymi. O bezowocności tych starań przez czas dłuższy, bo aż do miesiąca lipca 1897 zdawał Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi sprawę w corocznych sprawozdaniach z swych czynności, gdzie szczegółowo przedstawiał trudności, na jakie realizacya powyższej uchwały Wysokiego Sejmu natrafiała. Uchwałą z dnia 26. czerwca 1897 LW. 39.240, jak to przedstawiono w sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego za r. 1896/7. (Al. 2. sprawozdania stenogr. z III. Sesyji VII. peryodu sejmowego str. 24.), ogłosił Wydział krajowy publicznie zamiar sprzedaży wspomnianej realności, wzywając mających chęć kupna do wniesienia ofert po dzień 30. lipca 1897 r. Z pięciu, względnie 6, ofert, (jedna bowiem wniesiona została dodatkowo) uznał Wydział krajowy za najkorzystniejszą ofertę dra Zdzisława Marchwickiego, który ofiarował cenę 38.000 zł., biorąc na się obowiązek poniesienia wszelkich kosztów sporządzenia kontraktu i opłaty należności stemplowej i skarbowej od przeniesienia własności. Po utworzeniu z części realności Szumanówka, będącej przedmiotem sprzedaży osobnego ciała hipotecznego (Nr. 874 wykazu hipot. księgi gruntowej dla IV. dzielnicy m. Lwowa) i przeniesienia na to ciało reszty pożyczki hipotecznej Banku krajowego, jaka na realności Szumanówka ciążyła, tak, że realność Szumanówka zajęta

przez c. k. Szkołę weterynaryi od ciężaru tej pożyczki uwolnioną została, zawarł Wydział krajowy z drem Marchwickim kontrakt kupna sprzedaży z dnia 1. grudnia r. 1897. W myśl tego kontraktu przejął nabywca obowiązek spłaty reszty pożyczki hipotecznej Bankowi krajowemu, która w chwili zawarcia kontraktu wynosiła kwotę 10.447 zł. 56 ct. a resztę ceny kupna, to jest kwotę 27.552 zł. 44 ct. wpłacił gotówką do Kasy Wydziału krajowego. Gotówka ta ulokowaną została na książeczkę wkładowej Banku krajowego, a w chwili zrealizowania tej książeczki, o czem niżej, wynosiła 27.945 zł. 53 ct w. a.

II. Uchwałą z dnia 9. lutego 1897 roku, powziętą w załatwieniu sprawozdania komisji gospodarstwa krajowego o krajowych wolnych składach publicznych we Lwowie i Krakowie, upoważnił Wysoki Sejm Wydział krajowy „do sprzedania w całości lub w części realności, położonych we Lwowie pod l. k. 560 ²/₄ i 845 ⁹/₄ zajętych pod krajowy publiczny skład we Lwowie, a własność kraju stanowiących, skoro sprzedaż będzie mogła być dokonana w sposób o ile możności najkorzystniejszy dla funduszu krajowego“. Uchwała ta uzyskała zatwierdzenie cesarskie w Najwyższym postanowieniu z dnia 15. maja 1897 roku, o czem Wydział krajowy został zawiadomiony odezwą c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 31. maja 1897 r. L. 6059/pr.

O powodach, dla których sprzedaży powyżej wymienionych realności nie można było dokonać w ciągu lat: 1897 i 1898, zdał Wydział kraj. Wys. Sejmowi sprawę w rocznych sprawozdaniach swoich: „o zarządzie kraj. składów publicznych“ za te lata (Al. 53 Sprawozd. stenogr. z III. sesji VII. peryodu sejmowego i Al. 61. Sprawozd. stenogr. z IV. sesji VII. peryodu sejmowego), tu więc w przedstawienie ich bliższe nie wchodząc, podajemy jedynie do wiadomości Wys. Sejmu, że po dłuższych rokowaniach z c. k. Dyrekcyą kolei państwowych we Lwowie, których dotyczące akta są każdorazem do przejrzania, postanowił Wydział kraj. sprzedać wspomniane realności Administracyi kolei państwowych za cenę 198.000 zł. w. a., a dotyczący kontrakt podpisany został przez Wydział kraj. i c. k. Dyrekcyę Kolei państwowych we Lwowie w d. 29. marca 1899, zatwierdzony zaś przez c. k. Ministerstwo Kolei w d. 7. kwietnia 1899 r. Wskutek tego nastąpiło w d. 9. i 10. maja 1899 r. protokolarne oddanie realności w posiadanie c. k. Kolei państwowych a w dniu 23 maja 1899 r. wpłaciła c. k. Dyrekcyja Kolei państwowych we Lwowie do kasy Wydziału kraj. umówioną cenę kupna w sumie 198.000 zł. Z sumy tej musiał Wydział kraj. pokryć przedewszystkiem w myśl kontraktu kupna sprzedaży połowę należności prawnej, wymierzonej wezwaniem płatniczem c. k. Urzędu wymiaru należności z d. 28. kwietnia 1899 r. (LW. 34.244/99) w sumie 7.425 zł., zatem kwotę 3712 zł. 50 ct.; dalej opłatę stempla na kwit wydany na otrzymaną cenę kupna, która to opłata wyniosła 618 zł. 75 ct.; a wreszcie szereg wydatków administracyjnych w łącznej kwocie 487 zł. 99 ct., przypadłych w r. 1899 do pokrycia z poz. 254. Rubr. XV.: „Krajowy Skład publiczny we Lwowie“, w której na r. 1899 nic nie preliminowano w wydatkach, a w której dochód ze zwrotu przyznanego w uiszczonych podatkach wyniósł prócz ceny kupna w kwocie 198.000 zł., kwotę 35 zł. 44 ct.

Rachunek zatem poz. 254. Rubr. XV. krajowy skład publiczny przedstawiał się po sprzedaży realności tego składu jak następuje:

A. W dochodach:

1. Uzyskana cena realności	198.000 zł. — ct.
2. Zwrot nadpłaconego podatku	35 „ 44 „
Razem	198.035 zł. 44 ct.

B. W wydatku:

1. Połowa należności prawnej	3.712 zł. 50 ct.
2. Stemple na kwit na cenę kupna	618 „ 75 „
3. Drobne wydatki administracyjne	487 „ 99 „
Razem	4.819 zł. 24 ct.

Przewyżka zatem dochodu dała kwotę: 193.216 zł. 20 ct.

Kwota ta była wynikiem sprzedaży realności składu kraj. we Lwowie, a gdy Skład ten tudzież Skład w Krakowie założony był funduszem uzyskanym z pożyczki zaciągniętej w r. 1889, w myśl uchwały Wys. Sejmu z d. 16. października 1888, w Towarzystwie Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie, w kwocie 400.000 zł., z której to pożyczki spła-

canej w myśl umówionego przy zaciągnięciu planu umorzenia pozostawało w chwili sprzedania wspomnianej realności w kapitale jeszcze 284.380 zł. 68 ct., przeto Wydział kraj. zamierzał użyć powyższej wykazanej gotówki uzyskanej ze sprzedaży realności byłego składu na spłatę częściową tego długu. Spłaty takiej nie mógł Wydział krajowy dokonać bez zgody na to Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie, zastrzegło ono sobie bowiem, udzielając wspomnianą pożyczkę, spłatę jej w 50 ratach półrocznych od 1. stycznia 1889 r. bieżących i możność odmówienia spłaty wcześniejszej. Pismem tedy z d. 18 kwietnia 1899 r. LW. 23282 odniósł się Wydział kraj. do Towarzystwa z zapytaniem, czy nie byłoby skłonny zezwolić na spłacenie na poczet pożyczki jednorazowo kwoty 190.000 zł. i na rozłożenie spłaty reszty sumy dłużnej (94.380 zł. 68 ct.) na cały czas pierwotnego stosunku, to jest, na 29 rat półrocznych wedle dotychczasowego planu umorzenia z dotychczasowym oprocentowaniem, przy obciążeniu jedynie rat w kapitale i odsetkach, stósownie do zmienionej sumy długu. Odpowiedź Towarzystwa (LW. 46.432/99) wypadła odmownie a wobec tego polecił Wydział kraj. ulokowanie gotówki powyższej na rachunku bieżącym w Banku kraj.

Przedstawwszy wyniki finansowe sprzedaży dwu realności, do których sprzedaży Wydział krajowy był upoważniony uchwałami Wys. Sejmu, wyniki streszczające się uzyskaniem sumy 231.609 zł. 29 ct., a po potrąceniu pożyczki ciężącej na realności wydzielonej z Szumanówki w sumie, jak wyżej wykazano, 10.447 zł. 56 ct., w gotówce: 221.161 zł. 73 ct., przystępuje Wydział krajowy do uzasadnienia zarządzeń, jakie wydał w sprawie nżycia tej gotówki. Gotówka powyższa, jako uzyskana ze sprzedaży nieruchomości krajowego, winna była wpłynąć do majątku zarodowego funduszu krajowego, względnie być użytą na odpowiednie powiększenie tego majątku. Nie brakło też potrzeby i sposobności użycia części uzyskanej gotówki w sposób odpowiadający temu jej charakterowi, jeszcze bowiem w ciągu roku 1898 to jest w rok po ukończeniu budowy i oddaniu do użytku skrzydła gmachu sejmowego, w którym pomieszczono krajowe Biuro melioracyjne, dał się czuć brak odpowiedniego pomieszczenia dla biur krajowego Biura kolejowego i biur technicznych Departamentu drogowego, a brak ten wkładał na Wydział krajowy obowiązek przygotowania się w najbliższej już przyszłości na konieczne powiększenie gmachu sejmowego przez odpowiednią dobudowę skrzydła. Toczące się wówczas rokowania o sprzedaż realności byłego składu krajowego we Lwowie dawały Wydziałowi krajowemu nadzieję możności użycia uzyskanych ze sprzedaży funduszy na pokrycie wydatków budowy nowego skrzydła gmachu a jedynie fakt, iż na budowę tę w bezpośrednim połączeniu z gmachem sejmowym brakło odpowiedniego miejsca a dalej względ na budżet krajowy i rokowania toczące się o sprzedaż realności, wstrzymywał Wydział krajowy od przedłożenia Wys. Sejmowi dotyczących wniosków, nie chciał bowiem Wydział krajowy przez przedłożenie przedwczesne sprawy tej do decyzji Wys. Sejmu utrudniać funduszowi krajowemu nabycia jedynego w sąsiedztwie gmachu sejmowego położonego gruntu budowlanego, którego właściciel byłby niewątpliwie chciał korzystać z przymusowego położenia Wydziału krajowego, gdyby potrzeba budowy była już przez Wys. Sejm uznana, a nie chciał też krępować się w rokowaniach o sprzedaż realności składu obowiązkiem rychłego przystąpienia do budowy. Wyczekujące stanowisko, jakie Wydział krajowy zajął z powyższych motywów w tej sprawie, okazało się trafne, już bowiem w dniu 6. sierpnia 1898 (L. W. 48.601/98) wpłynęła do Wydziału krajowego oferta Galicyjskiego Banku kredytowego we Lwowie, właściciela gruntu przylegającego do prawego skrzydła gmachu sejmowego, od jego frontu, (z frontem ku ulicom Marszałkowskiej i Mickiewiczza), w której Bank ofiarował się grunt ten sprzedać funduszowi krajowemu za cenę 66.500 zł. za złożeniem zaliczki ewentualnie, w razie nie dojścia do skutku kontraktu, zwrotnej po dzień 1. marca 1899 r. Zważywszy, że nie kupienie tego, jedynego gruntu budowlanego w bezpośrednim sąsiedztwie gmachu sejmowego, byłoby uniemożliwiło wszelkie dalsze rozszerzenie gmachu sejmowego, już wówczas uznane za potrzebne a w miarę dalszego rozwoju agend Wydziału krajowego w niedalekiej przyszłości nieodzowne i konieczne; zważywszy dalej, że cena oferowana była ze względu na ówczesne ceny gruntów budowlanych we Lwowie i położenie gruntu nie wygórowaną; zważywszy wreszcie, że warunek pozwalający na zawarcie kontraktu dopiero w odleglejszym terminie dozwalał Wydziałowi krajowemu ukończyć korzystnie rokowania nawiązane z c. k. Dyrekcją Kolei państwowych w sprawie sprzedaży realności Składu i zasiągnięcie aprobaty Wys. Sejmu. — postanowił Wydział krajowy uchwałą z d. 9. września 1898 r. (LW. 48.601/98) ofertę powyższą przyjąć i polecił wypłacić Galicyjskiemu Bankowi kredytowemu wstępną zaliczkę w sumie

40.000 zł. Na wypłatę tę użył Wydział krajowy gotówki uzyskanej ze sprzedaży części realności „na Szumanówce“, która wraz z narosłemi odsetkami wynosiła: 27.945 zł. 53 ct. a resztę brakującą w kwocie: 12.054 zł. 47 ct., pokrył z zapasów kasy.

Tak stała sprawa w chwili obrad Wys. Sejmu w roku zeszłym. Wydział krajowy mimo poczynionych wstępnych kroków mających na celu nabycie gruntu dla ewentualnego rozszerzenia gmachu sejmowego, nie mógł Wys. Sejmowi przedstawić w roku zeszłym wniosku uchwały upoważniającej do budowy skrzydła nowego i zakupna gruntu, ani bowiem nie uzyskał jeszcze ceny kupna za realność składu, ani nie miał przygotowanych planów i kosztorysów budowy, ani wreszcie mógł i chciał zasadniczo wobec położenia finansów krajowych i spodziewanego na r. 1900 wzrostu deficytu do pokrycia dodatkami do podatków przekładać Wys. Sejmowi wnioski w sprawie przyszłej budowy. Wydział krajowy postanowił zatem sprawę budowy odroczyć do chwili, kiedy finanse krajowe na podjęcie tego wydatku pozwolą a nie chcąc stracić sposobności korzystnego nabycia gruntu koniecznego pod zamierzoną w przyszłości budowę, zawarł w d. 10. marca 1899 kontrakt kupna i sprzedaży z Galicyjskim Bankiem kredytowym, którym to kontraktem za cenę 66.500 zł. nabył grunt pod l. konskrypcyjną 717 A. dzielnica II. we Lwowie, objęty wykazem hipotecznym L. 653/II ksiąg gruntowych m. Lwowa na własność funduszu krajowego. Uchwałą c. k. Sądu krajowego cywilnego we Lwowie oddział II. z d. 11. marca 1899 do L. 2.044 został fundusz krajowy zainstalowany jako właściciel wspomnianego gruntu, a uchwałą z d. 13. marca 1899 LW. 16.412 polecił Wydział krajowy wypłacić sprzedającemu grunt Bankowi resztę ceny kupna w kwocie: 26.500 zł., który to wydatek pokryto tymczasowo z zapasów kasowych, podobnie jak i wymierzoną od kontraktu należność prawną w kwocie: 2.078 zł. 12 $\frac{1}{2}$ ct.

Wydatki zatem połączone z zakupem omówionego gruntu wyniosły:

a) cena kupna	66.500 zł.
b) należność prawna	2.078 zł. 12 $\frac{1}{2}$ ct.
Razem	68.578 zł. 12 $\frac{1}{2}$ ct.

Na pokrycie zaś tego wydatku powiększającego majątek zarodowy funduszu krajowego, wydano:

a) resztę z ceny kupna Szumanówki z procentami w kwocie	27.945 zł. 53 ct.
b) z zapasów kasy	40.632 zł. 59 $\frac{1}{2}$ ct.
Razem j. w.	68.578 zł. 12 $\frac{1}{2}$ ct.

Uzyskawszy w d. 23. maja 1899 r., jakto wyżej nadmieniono, cenę kupna realności byłego składu kraj. we Lwowie w sumie netto 153.216 zł. 20 ct., postanowił Wydział krajowy zwrócić kasie wydatek pokryty z zapasów kasowych w kwocie 40.632 zł. 59 $\frac{1}{2}$ ct. z tej sumy, należącej do majątku zarodowego tak, że po pokryciu tego wydatku została gotówka uzyskana z sprzedaży składu w kwocie 152.583 zł. 60 $\frac{1}{2}$ ct, w. a

Gotówkę tę jako część majątku zarodowego należałoby ulokować w papierach, oczekując, ażeby czy to przy sposobności budowy nowego skrzydła gmachu sejmowego, czy to w inny sposób mogła być użyta, zgodnie z swym charakterem majątku zarodowego. Wydział krajowy wstrzymywał się z decyzją w tej mierze do chwili zestawienia preliminarza budżetu krajowego na rok 1900, a gdy zestawienie to wykazało, że mimo możliwie najdalej posuniętej oszczędności w wydatkach, mimo usunięcia z preliminarza nawet niektórych z takich wydatków, które z mocy uchwał Wysokiego Sejmu winny były być w nim zamieszczone, mimo podniesienia dodatków do podatków do tej wysokości, w jakiej je pobierano w r. 1894, to jest przed dokonaniem konwersji długów krajowych, zawsze jeszcze pozostawał nie pokryty deficyt w kwocie około 150.000 zł., postanowił Wydział krajowy, pragnąc w preliminarzu utrzymać równowagę budżetową i nie dopuścić przekroczenia granicy wymiaru dodatków, pobieranych w r. 1894 wstawić kwotę 152.583 zł. w preliminarz dochodów funduszu krajowego, w Rubr. XVII. poz. 71. f), zastrzegając oczywiście zwrot tej sumy do majątku zarodowego funduszu krajowego, skoro tylko stan finansów dozna oczekiwanej poprawy przez dopuszczenie krajów koronnych do udziału w podatkach konsumcyjnych, względnie przez zezwolenie na pobór krajowych dodatków

do tychże podatków. Unikając przez wprowadzanie tej kwoty do dochodów funduszu krajowego w r. 1900 deficytu w budżecie kraju, względnie unikając konieczności podwyższenia dodatków krajowych jeszcze o $1\frac{1}{2}$ centa, kosztem jedynie czasowego odłożenia budowy gmachu lub lokacyi tej sumy w papierach oprocentowanych, sądzi Wydział krajowy, że należyście spełnił obowiązek czuwania nad tem, by siłą opodatkowanych w kraju oszczędzić, i w tem przekonaniu ma zaszczyt, opierając się na powyższem przedstawieniu rzeczy przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o użyciu funduszy uzyskanych przez sprzedaż 1. części realności zwanej Szumanówką we Lwowie l. k. 466 $\frac{4}{4}$. 2. realności byłego kraj. składu publicznego we Lwowie ll. kk. 560 $\frac{2}{4}$ i 845 $\frac{2}{4}$ przyjmuje Sejm do wiadomości.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Mieczysław Onyszkiewicz w. r.

Członek Wydziału krajowego.

